

ILGTSPĒJĪBAS PRINCIPU IEVĒROŠANA VIESU MĀJU DARBĪBĀ LATVIJĀ

SUSTAINABILITY PRINCIPLES OBSERVANCE IN LATVIAN GUEST HOUSES

ĒVU 8. semestra studente **Vera Gruņina**

Zinātniskā darba vadītāja lektore, *Mg. sc. soc.* **Rita Riekstiņa - Dolģe**

Abstract

Need for sustainable development emerged 25 years ago. Since that time sustainable development factors changed. From an environmental protection sustainable development became for human well-being lifting device and the global conservation tool for future generations. In order to clarify the situation in Latvian hospitality industry, the investigation objects were Latvian guest houses. With the telephone interviews has been clarified 52 Latvian guest house managers' understanding about sustainable development and sustainable operating principles in operation of guest houses.

Ievads

Pasaules globālo vides problēmu ietekmē, cilvēki ir sākuši mainīt savu domāšanas veidu. Šobrīd uzņēmumu darbības konkurētspēja pamatojas ne tikai uz preču un pakalpojumu kvalitāti, bet arī uz ilgtspējīgas darbības pamatprincipiem. Ilgtspēja ir plašs jēdziens, kas nodrošina uzņēmuma darbību ilgtermiņā, aptverot tādas jomas kā vidi, saimniecisko darbību un sabiedrību. Viesmīlības nozare ir viena no tām nozarēm, kurā tiek paši pielietoti dažādi ilgtspējas darbības pamatprincipi. Latvijas viesu māju darbībā lielākoties tiek strādāts pie vides saudzēšanas risinājumiem, ilgtspējīga darbība netiek skatīta un pielietota plašākā izpratnē. Latvijas viesu māju darbībā ir nepietiekami izmantoti ilgtspējas principi, ko ietekmē daudzi dažādi faktori. Darba mērķis ir izvērtēt ilgtspējības principu ievērošanu viesu māju darbībā Latvijā.

Metodika

Pētījuma objekts ir viesu mājas Latvijā. Ilgtspējas principu izvērtēšanai un informācijas ieguvei tika sastādīta aptaujas anketa. Viesu mājas tika izvēlētas no asociācijas „Lauku Ceļotājs”, ietverot Kurzemes, Vidzemes, Latgales, Zemgales un Rīgas reģionus. Tika veikts pilotpētījums, ar mērķi pārbaudīt cik veiksmīgi tika izvēlēta pētījuma metode. 20 aptaujas anketas tika sūtītas uz viesu māju e-pastiem. Atpakaļ tika saņemtas divas atbildētas aptaujas anketas. Pētījuma metode tika mainīta uz telefoninterviju, ar kuras palīdzību tika aptaujāti 90 Latvijas viesu māju vadītāji, no kuriem 52 sniedza atbildes uz visiem aptaujas anketā ietvertiem jautājumiem. Tās anketas arī tika izmantotas analīzei.

Rezultāti

Tikai 29% viesu mājām ir mērķtiecīgi ieguvusi „Zaļo sertifikātu”, kas ir Latvijas galvenais ekosertifikāts un aptver uzņēmuma darbībā ekonomisko, sociālo un vides ilgtspējības principus. Galvenokārt viesu mājās tiek ievēroti vides ilgtspējības principi: dabas resursu, ūdens un elektroresursu taupīšana, ķīmisko vielu ierobežošana, atkritumu šķirošana. Galvenās priekšrocības, kuras redz viesu māju vadītāji ilgtspējīgā darbībā ir tūristu piesaiste (46% vadītāju), ārvalstu tūristu piesaiste (35% vadītāju) un izmaksu samazinājumu (35% vadītāju). Par galveno šķērslī ilgtspējīgas darbības ieviešanai viesu māju vadītāji uzskata neatbalstošu valsts politiku (42% vadītāju) un augstus nodokļus (33% vadītāju).

Secinājumi

1. 85% Latvijas viesu māju vadītāju izpratne par ilgtspējīgu darbību saistās ar vides saglabāšanu
2. Galvenās priekšrocības ilgtspējīgai darbībai viesu māju vadītāji saskata tūristu palielināšanos, tai skaitā ārvalstu viesu piesaisti un izmaksu samazinājumu ilgtermiņā, savukārt kā lielākie trūkumi ir lielās sākotnējās izmaksas
3. Kā galvenie motivētāji ilgtspējības principu ieviešanai viesu māju darbībā ir mārketinga iespējas, jaunu mērķa grupu piesaiste, “zaļās domāšanas” aktualitāte, vides saudzēšana, kā arī priekšrocība konkurentu vidū